

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Mollakara köyü ve Murat Nehri havzasında yer alan ve Murat Nehrine 1,5 km mesafesi olan ve Mollakara, Ulukent, Akçevre, Aşağı Dalören, Yukarı Dalören, Kotancı, Gedik, Karataş, Mutlu, Tazekent, Yolcupınar ve Oğuloba, köylerini de etkileyecek olan bölgede siyanürle çıkarılacak Mollakara Altın Madeni idari binaların yapımı için 10 Haziran 2021'de temel atma töreni gerçekleşmişti. Tesiste üretimin 2022 yılının son çeyreğinde başlanması planlanırken, 2022 ve 2023 yılları içinde 15 ton altın üretileceği iddia edilen Mollakara Altın Maden'inin siyanür kullanımı nedeniyle bölgede doğa tahribatı yaratmasından kaynaklı bu projenin derhal durdurulmasını talep ediyoruz.

Mollakara köyü sınırları içinde bulunan altın madeni rezervlerinin Koza Madencilik adlı şirket tarafından yaklaşık 10 yıldır arama tarama ve ARGE çalışmaları yapılmaktadır. Mevcut bölge, ilçenin su yatakları ve bölgedeki Murat nehrinin ana kaynağı ve çıkış güzergahı olup tarım ve hayvancılığın yapıldığı ve geçmişi çok eski olan yerleşim alanlarının merkezindedir. Bahse konu olan Mollakara Altın Madeninin bulunduğu coğrafya kaplıca suları ile bölge ekonomisinin lokomotifi durumdadır. Bu altın madenin işletilmesi ve ayrıştırılması ancak siyanür ile mümkün olabilmektedir. Siyanürün madende kullanılması bölgede ekoloji ve sağlık kırımına yol açacaktır. Bu siyanür artıklarının hava ve su ile teması; bitki, hayvan ve insan sağlığını tehdit edecektir.

Mollakara Altın Madeni sahası, Tarım Bakanlığınca organize sera ve tarım bölgesi ilan edilmiş olup 100 bin olan sera kapasitesi bir milyon metre kareye çıkarılmış ve burada geleceğe yönelik altyapı çalışmaları ihale edilmiş olup 2023 sonbaharında bitirileceği öngörülmektedir. Bu maden sahasında 10 yıl süreceği öngörülen çalışmalar sonrasında yaşam alanlarının tamamında geri dönüşü imkânsız tahribatlara yol açacaktır. Tüm bu nedenlerden dolayı ilgili çalışmaların tamamının durdurulması amacıyla Bakanlığınızın ivedilikle harekete geçmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Siyanür toprağa ve suya karıştığı için meyve, sebze ve içme suyu tüketiminden dolayı insan bünyesine de kısa sürede tesir eder, siyanürün ölüme varana dek, birçok hastalığa da yol açtığı bilindiği halde bu projenin başlatılmasının nedeni nedir?
2. Mollakara Altın Maden'inin siyanür kullanımı nedeniyle bölgede doğa tahribatı yaratacağından ve Murat Nehri'ne 1,5 km mesafede olan ve Ulukent, Akçevre, Aşağı Dalören, Yukarı Dalören, Kotancı, Gedik, Karataş, Mutlu, Tazekent, Yolcupınar ve Oğuloba, köylerini etkileyecek olan bu projenin durdurulması için Bakanlığınız herhangi bir girişimde bulunmuş mudur veya bulunacak mıdır?
3. Bir maden şirketinin 10 yıl boyunca arama, tarama ve ARGE çalışması yapması mümkün müdür? 10 yıl boyunca bu amaçla ilgili Bakanlık tarafından bir şirkete faaliyet için ruhsat verilmesinin hukuka ve idarenin yetkilerine aykırı olduğu bilinmekte midir? Buna rağmen bölgede fiili olarak kayaç çıkartılıp ayrıştırılmasının gerekçesi nedir?
4. Mollakara'da ne kadarlık bir alanda ve hangi yöntemle arama yapılmaktadır? Bu alanda yapılan aramalara ilişkin şirkete verilen ruhsatın süresi kaç yıldır?
5. Siyanürle ya da asitle hangi yöntemle ayrıştırma sürdürülürse sürdürülsün, bölgede yaşayan halklara, tüm canlılara, toprağa, sucul sistemlere ve tarıma toksisite etkisinin süreceği ve altın işleme tesisinin/şirketin aldığı tüm izinlerin bu nedenlerle ivedilikle durdurulması amacıyla herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?
6. Siyanürle ya da asit ile ayrıştırmada açığa çıkan curufun/ağır metal içeren atık su ve çamurun bekletileceği tankların Erzurum İliç'te, Bergama'da, Murgul'da, Fatsa'da Kütahya Dulkadir'de olduğu gibi yaşam boyu bölgede yaşayanlar ve doğal sistem için önlenemez etkisinin azaltılması mümkün olmayan kalıcı/yıkıcı etkilere neden olacağı bilindiği halde bu projenin sürdürülme sebebi nedir?
7. 10 yıldır süren faaliyetin bölgedeki somut etkilerini, dinamitlenen alanların, ayrıştırma yapılan yerlerde atık havuzlarının, kayaçların ayrıştırılması/elenmesi/taşınmasında yaşanan olumsuzlukların belirlenerek bu sürecin durdurulması ve önlenmesi amacıyla bir çözüm öneriniz bulunmakta mıdır?
8. Bölgede kaç şirkete bu tür maden arama adı altında, nerelerde ve ne kadar zamandır arama izinleri verildiği veya verileceği planlanmaktadır?